

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า

วันพฤหัสบดีที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ.2564

คอลัมน์กวนน้ำให้ใส : อ้อยสด-อ้อยไฟไหม้ กับ PM2.5 ดีกว่าพูด คือ ทำจริง

เราได้เคยบ่นกันมาหลายปีแล้วว่า การเผาอ้อย เพื่อให้สะดวกแก่การตัดอ้อยส่งโรงงานน้ำตาลทราย นั้น มันก่อให้เกิดมลภาวะฝุ่น PM2.5 บ้านเรือนในเขตไร่อ้อยท่นฝุ่นละออง ตากเสื้อผ้าดำบีดี้ โดยเฉพาะช่วงเดือนธันวาคม-เมษายนของทุกปี แต่บ่นแล้ว ก็แล้วกันไป เมื่อจบฤดูกาลตัดอ้อย ฤดูกาลใหม่ ก็ค่อยบ่นกันใหม่ เป็นอย่างนี้มาเนิ่นนาน แต่ล่าสุด คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติ “โครงการช่วยเหลือเกษตรกรชาวไร่อ้อยตัดอ้อยสดเพื่อลดฝุ่น PM2.5 ฤดูกาลผลิตปี 2563/2564” เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรชาวไร่อ้อยที่ตัดอ้อยสดเป็นกรณีเฉพาะเป็นการชั่วคราว วงเงินโครงการ 6,065 ล้านบาท

1. โครงการนี้ มุ่งจูงใจเกษตรกรชาวไร่อ้อยให้ตัดอ้อยสดส่งโรงงานเท่านั้น โดยจ่ายเงินช่วยเหลือในอัตรา 120 บาทต่อตัน วงเงินรวม 5,934 ล้านบาท ที่เหลือ จะเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของ ธ.ก.ส. สำหรับชดเชยต้นทุนเงินในอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือน ของ ธ.ก.ส. บวก 1 และค่าบริหารจัดการรายละเอียด 5

บาท วงเงิน 131 ล้านบาท ธ.ก.ส. จะโอนเงินช่วยเหลือเข้าบัญชีธนาคารของชาวไร่อ้อยทุกรายที่ตัดอ้อยสดส่งโรงงานโดยตรง โดยที่โรงงานจะต้องจัดส่งข้อมูลคู่สัญญาชาวไร่อ้อย พร้อมจำนวนตันอ้อยสดที่ส่งโรงงาน สำหรับหัวหน้ากลุ่มชาวไร่อ้อยซึ่งได้ดำเนินการรวบรวมอ้อยจากชาวไร่อ้อยรายย่อยส่งให้กับโรงงานต่างๆ นั้น จะต้องแสดงบัญชีรายชื่อชาวไร่อ้อยรายย่อยที่อยู่ในสังกัด พร้อมจำนวนตันอ้อยสด เพื่อที่ ธ.ก.ส. จะได้โอนเงินช่วยเหลือไปยังบัญชีธนาคารของชาวไร่อ้อยรายย่อยโดยตรง กำหนดจ่ายเงินช่วยเหลือ หลังปิดหีบของฤดูกาลผลิตปี 2563/2564 เพียงครั้งเดียว (คาดว่าจะจ่ายเงินในระหว่างเดือนมิถุนายน-กันยายน 2564)

2. การดำเนินการก่อนหน้านี้ มีการช่วยเหลือชาวไร่อ้อยอยู่เดิมเช่น โครงการช่วยเหลือเกษตรกรชาวไร่อ้อยทุกรายเพื่อซื้อปัจจัยการผลิต ฤดูกาลผลิตปี 2562/2563 วงเงิน 6,500 ล้านบาทในอัตราตันอ้อยละ 85 บาท รายละเอียดไม่เกิน 5,000 ตัน จ่ายเงินช่วยเหลือชาวไร่อ้อยแล้ว 190,104 ราย วงเงินที่จ่ายช่วยเหลือ 6,321 ล้านบาท ปริมาณอ้อยที่ได้รับการช่วยเหลือ 74.38 ล้านตัน โครงการช่วยเหลือเฉพาะชาวไร่อ้อยที่ตัดอ้อยสด วงเงิน 3,500 ล้านบาท ในอัตราตันอ้อยละ 92 บาท (ช่วยเหลือทุกตันอ้อยสดที่ส่งเข้าโรงงาน) จ่ายเงินช่วยเหลือชาวไร่อ้อยไปแล้ว 133,519 ราย วงเงินที่จ่ายช่วยเหลือ 3,457 ล้านบาท ปริมาณอ้อยสดที่ได้รับการช่วยเหลือ 37.58

ล้านตัน ฤดูกาลผลิตปี 2562/2563 ลดพื้นที่การเผาอ้อยได้ 1.2 ล้านไร่ ปริมาณอ้อยไฟไหม้ ลดลงจากร้อยละ 61.11 ของปริมาณอ้อยเข้าหีบทั้งหมดในฤดูกาลผลิตปี 2561/2562 เป็นร้อยละ 49.65 ของปริมาณอ้อยเข้าหีบทั้งหมด สะท้อนว่า การสร้างแรงจูงใจแบบนี้ ได้ผลไม่น้อย พิจารณาแนวโน้มของการแก้ปัญหาอ้อยไฟไหม้ ฤดูกาลผลิตปี 2561/2562 ปริมาณอ้อยไฟไหม้ ร้อยละ 61.11 ของปริมาณอ้อยเข้าหีบทั้งหมด ฤดูกาลผลิตปี 2562/2563 ปริมาณอ้อยไฟไหม้ ร้อยละ 49.65 ของปริมาณอ้อยเข้าหีบทั้งหมด ฤดูกาลผลิตปี 2563/2564 เริ่มเปิดหีบอ้อยเข้า โรงงานตั้งแต่วันที่ 10 ธันวาคม 2563 จนถึงวันที่ 2 มีนาคม 2564 มีปริมาณอ้อยเข้าหีบ 63.34 ล้านตัน เป็นอ้อยสด 46.87 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 74 ของปริมาณอ้อยเข้าหีบทั้งหมด อ้อยไฟไหม้ 16.47 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 26 ของปริมาณอ้อยเข้าหีบทั้งหมด

3. น่าสนใจว่า ที่มาของตัวเลขช่วยเหลือตัดอ้อยสดในอัตรา 120 บาทต่อตัน มาจากไหน? กระทรวงอุตสาหกรรมชี้แจงว่า 120 บาท มาจากเงินส่วนต่างรายได้ค่าแรงต่อวันที่ชาวไร่อ้อยที่ตัด อ้อยสดได้รับน้อยกว่าชาวไร่อ้อยที่ตัดอ้อยไฟไหม้ กระทรวงการคลังเห็นชอบกับการช่วยเหลือใน อัตรานี้ นี่คือการเปรียบเทียบค่าแรงการตัดอ้อยสดและอ้อยไฟไหม้ (ข้อมูลเฉลี่ยทั่วประเทศ) อัตราค่าแรงงานที่ผู้รับจ้างตัดอ้อยสดได้รับอยู่ที่ 425 บาทต่อวัน ซึ่งต่ำกว่าอัตราค่าแรงงานที่ผู้ รับจ้างตัดอ้อยไฟไหม้ได้รับที่ 675 บาทต่อวัน ส่งผลให้ผู้รับจ้างตัดอ้อยสดจะได้รับค่าแรงต่อวันต่ำ กว่าการรับจ้างตัดอ้อยไฟไหม้อยู่วันละ 250 บาท ผู้รับจ้างตัดอ้อยสดจะต้องได้รับการช่วยเหลือ ด้านต้นทุนเพิ่มขึ้นประมาณ 250 บาทต่อวัน เพื่อให้ผู้รับจ้างตัดอ้อยสดได้รับค่าแรงเทียบเท่ากับผู้ รับจ้างตัดอ้อยไฟไหม้ และเนื่องจากผู้รับจ้างตัดอ้อยสดสามารถตัดอ้อยได้วันละ 2.125 ตัน การ ช่วยเหลือด้านต้นทุนเพื่อเป็นค่าจ้างตัดอ้อยสดจึงต้องอยู่ที่ตันละ 120 บาท (เทียบเท่าค่าแรงต่อ วันเพิ่มขึ้น 255 บาท) ซึ่งจะส่งผลให้ผู้รับจ้างตัดอ้อยสดได้รับค่าแรงเทียบเท่ากับผู้รับจ้างตัดอ้อย ไฟไหม้

4. จากการใช้มาตรการจูงใจเช่นนี้ ทำให้มีการวางเป้าหมายใหม่ในการแก้ปัญหาอ้อยไฟไหม้ ฤดูกาลผลิตปี 2564/2565 ปริมาณอ้อยไฟไหม้เข้าหีบ ไม่เกินร้อยละ 10 คาดการณ์ปริมาณ อ้อย 80 ล้านตัน ฤดูกาลผลิตปี 2565/2566 ปริมาณอ้อยไฟไหม้เข้าหีบ ไม่เกินร้อยละ 5 คาดการณ์ปริมาณอ้อย 100 ล้านตัน หากปรากฏผลเช่นนั้นจริงๆ ก็นับว่าเป็นความสำเร็จ เพราะ เงินที่จ่ายไป ก็จ่ายเข้ากระเป๋าชาวไร่อ้อยนั่นเอง แต่ที่ได้เพิ่มเติมคือ การแก้ปัญหาหมลพิษทาง อากาศ โดยเฉพาะในต่างจังหวัด

สารสม